

Rogaland

Inviterer til kurset VENNER ELLER UVENNER?

Et DRAMAFLASH tiltak i forbindelse
vårt 40 års jubileum og
den internasjonale dramadagen 27.11

Dramaflash © Aud Berggraf Sæbø 2022

Skjer når mange lærere/ledere samtidig gjennomfører det samme dramaforløpet på samme tid med en gruppe/klasse hvor som helst i verden og dette dokumenteres med bilder.

Vi ønsker at dramaforløpet VENNER ELLER UVENNER? © Aud Berggraf Sæbø gjennomføres fredag 25 november mellom ca. 11:30 – 13:00 - eller når det passer i uke 47 (21. – 25. november).

Forløpet kan enkelt tilpasses alle skolens trinn.

Vennligst ta et bilde fra aktiviteten som IKKE viser deltakernes ansikter, og send oss umiddelbart etterpå til Aud.b.sebo@uis.no

Opplegget kan selvsagt gjennomføres uten at du deltar på kurset og ellers når som helst.

Kursinnhold:

Kl. 09:00 – 09:45	Velkommen Foredrag om skapende og inkluderende lekbaserte læreprosesser ved professor emerita Aud Berggraf Sæbø
Kl. 10:00 – 12:00	Presentasjon av og arbeid med forløpet VENNER eller UVENNER?
Kl. 12:00 – 13:00	Samtale rundt opplegget og om gjennomføring av DRAMAFLASH i deltakernes grupper/klasser i løpet av uke 47 og fortrinnsvis fredag mellom klokken 11- 13 (foto ønskes og sendes til leder – blir stort flashfoto) ang. den internasjonale dramadagen – veiledning tilgjengelig.
Målgruppe:	For alle interesserte lærere og ledere
Tid og sted:	18. november, kl. 9-13, Universitetet i Stavanger, Drama avd. i AR-hus, kjelleren, dvs. U2 med heis, i hovedbygget.

Påmelding til Aud Berggraf Sæbø. Aud.b.sebo@uis.no innen 15. november.

Gratis for medlemmer DTP. kr.100 for andre/ ikke medlemmer.

PS: Du kan samtidig bli gratis medlem av DTP for resten av året hvis du deltar på kurset.

Aud Berggraf Sæbø ©

Dramaforløpet VENNER eller UVENNER?

Kompetansemål:

Å utforske og gi fysiske uttrykk for vennskap og uvennskap

Å relatere utsagn til de tre hovednivåene i lesekompetansen:

- fakta
- faktas betydning
- fatas betydning i en gitt (diktet) kontekst

Å skrive en kort refleksjon eller fortelling med tittel «Venner eller uvenner?»

Å reflektere over hva vennskap, hvordan uvennskap oppstår og hvordan det er mulig å bli venner igjen

Læringsformer: Mime, rollemodellering, frysbilder, diskusjon og improvisasjon

1. Elevene blir kjent med utsagnene

Elevene går rundt i rommet og læreren forteller/leser høyt hvert utsagn (tenk deg at du ikke har venner, osv.) og alle elevene mimer og improviserer kroppsuttrykk til hvert av utsagnene / punktene under etter tur. Bruk litt tid på hvert utsagn og en bjelle/et musikkinstrument for å gi signal om at ny info/nytt utsagn kommer. Elevene fryser da i posisjonen sin og lytter til neste info før de fortsetter mimingen og improvisasjonen.

Du kan gjerne dikte din egen fortelling rundt utsagnene. Her får du et forslag fra meg:

Når elevene har funnet/valgt sin plass i rommet dikter du en kort fortelling rundt utsagnene, som f. eks:

- 1) Tenk deg at du er i skolegården. Du er alene fordi du, av en eller annen grunn, ikke har noen venner å være med akkurat nå ... (lydsignal).
- 2) Men du vil gjerne ha venner, og du begynner å se deg forsiktig omkring ... (lydsignal).
- 3) Du prøver å få en venn og begynner å smile til de du møter ... (lydsignal).
- 4) Du finner en venn, dere smiler og ser litt sjenert på hverandre ... (lydsignal).
- 5) Dere blir riktig gode venner, ler og begynner å hoppe rundt sammen ... (lydsignal).
- 6) Så blir dere litt uenige i leken ... (lydsignal).
- 7) Dere begynner å krangle ... (lydsignal).
- 8) Dere blir uvenner ... (lydsignal).
- 9) Dere angrer, uff dette var dumt ... (lydsignal).
- 10) Dere sier unnskyld til hverandre ... (lydsignal) og
- 11) til slutt blir dere gode venner igjen.

Med de minste kan det være lurt å gjenta hele denne sekvensen, særlig dersom de begynner å tulle underveis i kranglingen. Minn dem på at vi leker, de er i rolle som sinte osv. Da sier jeg ofte: Nå mimer vi fortellingen en gang til og prøver å være ekte i rollene underveis.

En fin avslutning her (særlig for småskolen) kan være at alle tar hverandre i hendene, løfter dem over hodet og sier eller roper høyt i kor: **Ja, nå er vi venner igjen!** Gjerne 3 ganger, og siste gang HURRA!

2. Elevene arbeider i grupper (to og to) med hvert sitt utsagn

Deretter deles klassen inn i 11 grupper som får hvert sitt utsagn, planlegger og lager frysbylde og mimer kort til sitt utsagn/ situasjon. Dersom dette ikke passer i forhold til elevtallet, er det bare å justere ved å slå sammen utsagn, eller la noen grupper være 3 sammen. Læreren går mellom elevene, er proaktiv og veileder etter behov.

3. Visningsrunde – vi deler fortellingen med hverandre

Elevene stiller opp i rett rekkefølge i en sirkel. Alle gruppene står klar, men ikke i frys. Læreren sier først tallet til gruppen, så lager elevene til sitt frysbylde og står i frys mens læreren leser utsagnet høyt. Gruppen kan ev. mime litt og avslutte med å stå i frys, før læreren sier TAKK og går videre til neste gruppe i sirkelen.

4. Gruppene dikter videre ved å skrive (del)setninger til sitt utsagn

Deretter dikter og skriver gruppene tre delsetninger til sitt utsagn som inneholder

- a) hva fakta er (selve utsagnet under), b) hva fakta betyr og c) hvordan det oppleves/føles, dvs. hvordan elevene velger å forstå/ forklare/tolke situasjonen i sin sammenheng.
- b) For de minste/ yngste er det nok å si at de skal dikte opp hva dette handler om og læreren kan stille spørsmål for at elevene kan finne og dikte opp et svar.
- c) For de eldre jobber en ut ifra de tre lesenivåene:

Eks: **Jeg har ingen venner** (fakta), **fordi**... (faktas betydning, som kan være mange, f.eks. jeg er ny i denne klassen, jeg liker for godt å sloss osv.) **og jeg opplever/føler at**... (faktas betydning i den konteksten elevene skaper, for de være så forskjellige, som f.eks. - og jeg føler meg derfor helt utafør eller og jeg opplever at da vil ingen være venner med meg osv.
NB! Hver gruppe/frysbylde dikter sin «lille historie» uavhengig av de andre gruppene.

5. Vi viser frysbyldene/mimingen til hverandre på ny med forklarende utsagn

Vi stiller opp i sirkel i rett rekkefølge og gjentar visningene etter tur, samtidig som setningene gruppen har laget, leses av læreren eller lese/sies av gruppen selv, avhengig av alder.

6. Samtale og refleksjon

Etter at vi har klappet for alle til slutt, samtaler vi omkring det å være venner og bli uvenner ut ifra elevenes frysbylde/teksten de skaper til sitt frysbylde og eventuelle kommentarer. Denne delen må tilpasses klassetrinn og læreren kan gjerne hjelpe elevene i gang ved å stille spørsmål som: Hva er en god venn? Er det lett å få venner? Hva kan vi gjøre for å få venner? Hvorfor blir vi uvenner? Er det lett å bli venner igjen? Hva kan jeg/du gjøre for at vi skal bli venner etter en krangel osv.

7. Elevene skriver/dikter en (kort) fortelling «Venner eller uvenner?».

De minste kan eventuelt skrive ord om vennskap, eller et lite enkelt dikt.

8. Fortellingene blandes og leses høyt

ved at elevene trekker tilfeldig hver sin, som de leser høyt for klassen (læreren hjelper selvsagt der det treng underveis i skrivingen, fortellingen og i lesingen). Vi klapper for alle.

Eventuell utvidelse av opplegget for de eldre/ ungdomsskolen

Videre arbeid ut ifra samtalen og refleksjonene under punkt 6 over

Elevene deles i 6 grupper som lager korte improvisasjoner med utgangspunkt i spørsmålene:

- Hva er en god venn?
- Er det lett å få venner?
- Hva kan vi gjøre for å få venner?
- Hvorfor blir vi uvenner?
- Er det lett å bli venner igjen?
- Hva kan jeg gjøre for at vi skal bli venner igjen?

Trengs det kan lærer og elever ta en ny refleksjon rundt hver av spørsmålene, før gruppene planlegger sin korte improvisasjon. De skal starte i et frys-bilde, improvisere kort og avslutte i et nytt frys-bilde. Ikke la gruppene øve/trene for lenge, bruk uttrykk som «klart nok», det er jo en improvisasjon – det gjør ikke noe om det blir noe forskjellig fra gang til gang.

Elevene viser improvisasjonene til hverandre – læreren styrer selve visningen.

Gruppene stiller opp i samme rekkefølge som spørsmålene står over. Visningen kan f.eks. foregå slik:

- Gruppen stiller opp i sitt første frys-bilde
- Læreren eller en på gruppen leser spørsmålet høyt
- Gruppene improviserer det de har planlagt
- Gruppen avslutter med å gå inn i det siste frys-bilde. Så over til neste gruppe osv.

Vi lager en liten forestilling av tekstene og improvisasjonene.

Dersom klassen ønsker å sette dette sammen til en (liten) forestilling, finner læreren en musikk som passer til/ eller som elevene liker. Hver gruppe velger seg en eller flere av sine tekster som de vil lese opp, ev. litt fra hver elevs tekst. Gruppene stiller opp på sidene av visningsplassen/scenen (f.eks. 1-3-5 til venstre og 2-4-6 til høyre for scenen. Gruppene kommer inn i rett rekkefølge, det vil si annenhver gang fra hver side. Forestillingen starter med musikk, og musikken skrur ned (ikke helt, vi skal høre den i bakgrunnen) for hver gruppe som viser. Mellom gruppevisningene skrur musikk (høyt) opp igjen. På denne måten blir det musikken som styrer elevene/gruppene og forestillingens gang.

Eventuell skriftlig refleksjon – individuelt eller i grupper

- **Skrive dagboksnotat:** «Den dagen bestevennen min og jeg ble uvenner», eller «Jeg tror det blir vanskelig å bli venner igjen», eller «Jeg må finne en måte vi kan bli venner igjen på», osv.
- **Skrive fortelling:** «Jeg har verdens beste venn»
- **Lage tegneserie:** «Venner eller uvenner?»
- **Leserbrev til avis:** «En god venn kan være en du ikke har møtt ennå»

1. Jeg har ingen venner
2. Jeg vil gjerne ha venner
3. Jeg prøver å få en venn
4. Vi har nettopp blitt venner
5. Vi er gode venner
6. Vi blir litt uenige
7. Vi krangler
8. Vi blir uvenner
9. Vi angrer
10. Vi sier unnskyld
11. Vi blir venner igjen.

Utsagnene kopieres, ev. i enda større skriftstørrelse til de minste.

De skrives ut og deles ut til elevgruppene, slik at de husker sitt rekkenummer og innhold.